

Spółki offshore

– stare po nowemu, czyli optymalizacja opodatkowania

Offshore to terytoria mogące zaoferować polskim przedsiębiorcom, w tym również z sektora MŚP, nadzwyczaj korzystne formy działania, co przejawia się w postaci istniejących na takim obszarze korzystnych regulacji prawnych motywujących do prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej. Do stymulatorów tych należą przede wszystkim bodźce podatkowe w postaci częściowych lub całkowitych zwolnień podatkowych. Pomimo, iż Unia Europejska stara się walczyć z offshore, to jednak do tej pory – z racji ich przydatności dla wielkiego biznesu – nie doszło do ich likwidacji, a perspektywy przed nimi stojące należą do świetlanych.

Co to jest offshore?

Termin „offshore” przetłumaczyć można dosłownie jako 'poza lądem' i pierwotnie oznaczał on wyspy położone u brzegów Europy i Ameryki, takie jak Man czy Bahamy. Charakteryzowały się one niskimi podatkami bądź ich brakiem i stosunkowo niewielkimi wymaganiami dotyczącymi rejestracji firm. Pojęcie offshore można utożsamić z terminem „raj podatkowy”, jako że w chwili obecnej terytoria, jakie można by określić mianem rajów podatkowych znajdują się również z dala od brzegu morza, czego przykładem są Liechtenstein czy Węgry. Oprócz oczywistych względów podatkowych przemawiających za lokowaniem inwestycji w regionach offshore, bodźcami niepodatkowymi są minimalne wymogi formalne (kapitałowe, dokumentacyjne, sprawozdawcze, personalne) stawiane przed przedsiębiorcami chcącym podjąć działalność gospodarczą oraz gwarantowana miejscowym prawem swoboda prowadzenia interesów. Ujemne działanie prawa na sytuację przedsiębiorcy może wynikać z nadmiernych obowiązków rachunkowych, sprawozdawczych, ubezpieczeniowych oraz nadmiernej regulacji rynku pracy. Z kolei przesadny fiskalizm ze strony państwa skłania przedsiębiorców do poszukiwania rozwiązań, które umożliwią optymalizację opodatkowania. Dodatkowo wykorzystanie możliwości oferowanych przez offshore może również przynieść korzyści w walce konkurencyjnej. Możliwe jest także dzięki rajom podatkowym poufne zarządzanie aktywami czy łatwiejszy dostęp do określonych rynków, czego najlepszym przykładem jest rola, jaką pełni Hong Kong wobec Chin. Obserwując atmosferę, w jakiej w naszym kraju przedsiębiorcy prowadzą działalność gospodarczą, łatwo zauważyć, iż została już przekroczona masa krytyczna, kiedy to następuje lawinowe wykorzystanie wszelkich rozwiązań służących złagodzeniu trudów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Bardzo istotną cechą prowadzenia działalności w ramach offshore jest fakt, iż korzystanie ze wszystkich przywilejów rajów podatkowych jest możliwe bez konieczności funkcjonowania tamże zarządu, personelu czy samych inwestorów – a

zatem koszty związane z bieżącą działalnością spółki są niewielkie. Przedsiębiorcy prowadzący działalność z wykorzystaniem rajów podatkowych jedynie formalnie posiadają tam siedziby swoich spółek; fizycznie kontrola i zarząd odbywa się z krajowej siedziby przedsiębiorcy, lub innego dogodnego miejsca. Wielu przedsiębiorców korzystających z offshore na ogół poza celami turystycznymi nie odwiedza krajów, w których zarejestrowane są ich spółki, a wszystkie sprawy załatwiane są podczas telekonferencji, korespondencyjnie lub za pośrednictwem pełnomocników.

Gdzie te raje?

Do najbardziej znanych jurysdykcji offshore należą Wyspy Bahama, Wyspy Kajmany, Brytyjskie Wyspy Dziewicze, Niue, Wyspy Man i Jersey, Malta, Cypr, Gibraltar oraz Irlandia i stany Idaho oraz Delaware w USA. Również kraje takie jak Wielka Brytania, Lichtenstein, Luksemburg, Szwajcaria, terytorium Hong Kong, a nawet Węgry w tym zakresie oferują zbliżone możliwości. W każdym z istniejących obszarów offshore istnieje możliwość prowadzenia działalności gospodarczej wolnej od podatku dochodowego lub opodatkowanej niskim podatkiem liniowym lub ryczałtowym. Polityka, jaką stosują władze rajów podatkowych odzwierciedla przekonanie, w myśl którego operacjom zagranicznym powinno towarzyszyć minimum wymogów formalnych. Lokalne przepisy nastawione są na zagwarantowanie swobody przedsiębiorcom przy równoczesnym dążeniu do zachowania bezpieczeństwa operacji gospodarczych. Każdy z tych rajów cechuje nieco odmienna specyfika dotycząca obciążeń podatkowych i miejscowego prawa. Zdecydowanie najłatwiej jest zakładać spółki offshore lub inne podobne struktury na terytoriach, których system prawny został oparty na angielskim. Stąd też spora popularność spółek rejestrowanych w byłych (np. Bahamy) lub aktualnych (np. Anguilla) terytoriach zależnych Wielkiej Brytanii.

Jak zacząć?

Aby rozpocząć działalność w na terytorium offshore niezbędne jest wytyczenie celów, jakie chcemy osiągnąć przez rejestrację spółki offshore, a następnie wybór formuły organizacyjnej podmiotu gospodarczego w ramach dostępnych na danym terytorium form prawnych. Podstawowym celem jest oczywiście optymalizacja opodatkowania, jednakże dodatkowo pojawiają się i inne potrzeby, najczęściej związane z poufnością danych dotyczących majątku. Najczęściej wykorzystuje się lokalną odmianę spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółki akcyjnej, pojawiają się ponadto spółki komandytowe z udziałem spółek z o.o. jako komplementariuszy. W określonych sytuacjach korzystne jest utworzenie trustu, lub innej struktury. Czas trwania procesu rejestracyjnego spółki w rajach podatkowych różni się w poszczególnych jurysdykcjach i waha się od 24 godzin (Delaware w USA, W-y Bahama, Panama) do około jednego miesiąca (Cypr). Najprościej jest dokonać rejestracji takiej spółki za pośrednictwem jednej z firm zajmujących się świadczeniem takich usług. Niektóre z nich mają agentów w Polsce. Koszt założenia spółki w rajach podatkowych waha się od kilkuset dolarów (Panama, Delaware) do kilkunastu tysięcy

(Madera). Podstawowy pakiet usług związanych z powołaniem do życia spółki w rajku podatkowym zawiera:

- usługi rejestracji spółki,

Pakiet zawiera sprawdzenie dostępności nazwy oraz zarejestrowanie spółki w trybie i na zasadach zgodnych z wymogami wybranego terytorium offshore.

- sporządzenie dokumentów, dokumentów udziałowych (akcji), pełnomocnictw oraz pieczęci,

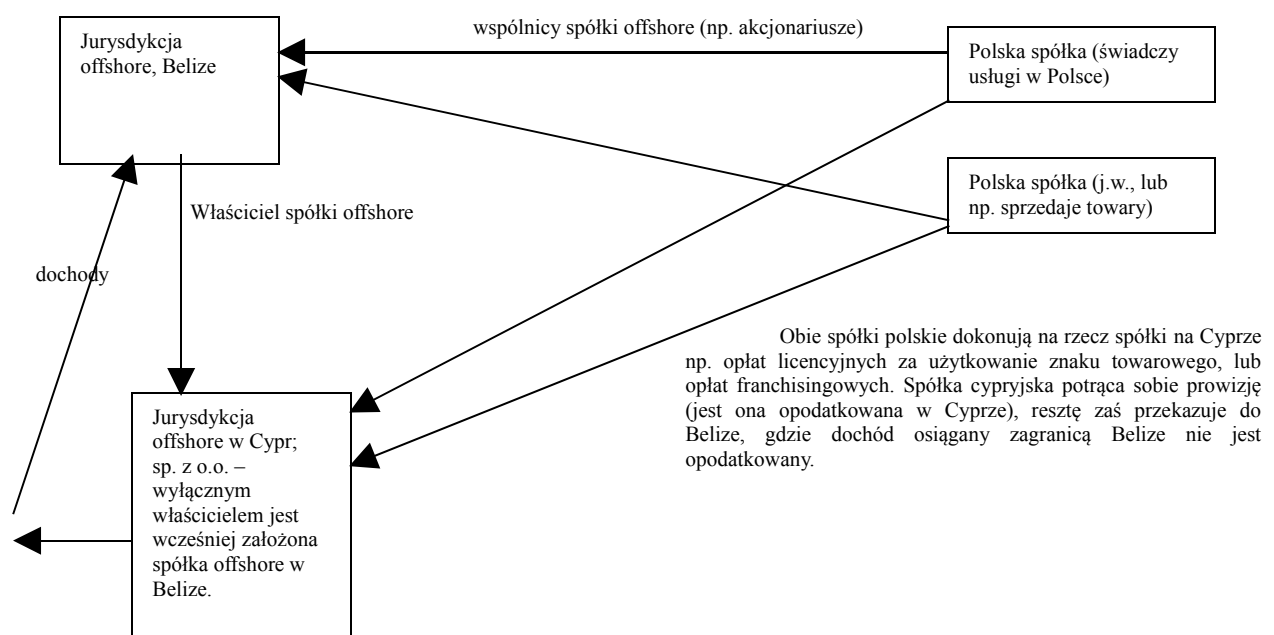
Pakiet zawiera przygotowanie wszystkich niezbędnych, wewnętrznych dokumentów zgodnie ze standardami jurysdykcji, oraz wykonanie pieczęci spółki.

- tzw. usługi domicylu

Raje podatkowe wymagają, aby spółki dysponowały lokalną zarejestrowaną siedzibą, miały wyznaczonego zarejestrowanego agenta, lub nawet pełnomocnika oraz sporządzały odpowiednie deklaracje lub sprawozdania podatkowe oraz uiszczaly należne opłaty.

- założenie rachunków bankowych

Prześledźmy procedurę zakładania spółki offshore na następującym przykładzie:

Spółka, lub spółki polskie w omawianym przykładzie stają się właścicielami spółki położonej w rajku podatkowym, najlepiej w takim, gdzie zapewniona jest duża poufność odnośnie tego, kto jest właścicielem. Takim terytorium jest np. Belize. Belize nie ma żadnych umów o unikaniu podwójnego opodatkowania z Polską. Koszt założenia spółki w Belize wynosi 995 USD, plus opłata roczna w tej samej wysokości. Spółka o kapitale do 50.000,00 USD płaci w Belize zryczałtowany podatek w wysokości 100,00 USD. Kolejno, spółka z Belize staje się wyłącznym udziałowcem spółki w UE. Może to być jakakolwiek jurysdykcja, gdzie dopuszczalne jest założenie spółki offshore, czyli Cypr,

Węgry, Irlandia, niektóre terytoria Wielkiej Brytanii czy Liechtenstein. W naszym przykładzie wybieramy Cypr. Koszt rejestracji lokalnej odmiany spółki z o.o. wynosi 2280 USD, do tego dochodzi opłata roczna w wysokości 900 USD przeznaczona na utrzymywanie zarejestrowanej siedziby spółki oraz podatek dochodowy w wysokości 10% dochodów netto osiągniętych przez spółkę. Konieczne jest w wypadku Cypru prowadzenie ksiąg rachunkowych. Jest to koszt rzędu 1200 USD rocznie przy niewielkiej ilości księgowanych operacji.

Spółka cypryjska będzie wyłącznym licencjobiorcą znaku towarowego, użytkownikiem know-how, lub metody działalności rozpowszechnianej w ramach franchisingu. Właścicielem zaś znaku, know-how, czy metody działania będzie spółka z Belize. Polskie spółki dokonają zakupu w spółce cypryjskiej prawa do znaku towarowego (sublicencji), know-how, czy też zawrą ze spółką umowę franchisingową. W ten sposób będą zobligowane do uiszczania spółce cypryjskiej różnorodnych opłat. Spółka cypryjska będzie działała jako agent spółki z Belize. W ten sposób opodatkowana cypryjskim podatkiem dochodowym będzie jedynie prowizja z tytułu usług agencji, jakie będzie świadczyła spółka cypryjska. Reszta dochodu powędruje do Belize, gdzie nie będzie opodatkowana. W tym momencie pojawia się oczywiście zasadnicze pytanie dotyczące tego, jak korzystać z dochodów. Pomocne w tym celu są banki. Węgry – kraj bratanków posiada dość szeroką ofertę banków prowadzących rachunki bankowe dla spółek offshore. Koszt założenia rachunku bankowego wynosi 375 USD, plus koszty prowadzenia konta w wysokości około 25 dolarów oraz opłata za kartę około 17 dolarów rocznie. Karta może być używana także w Polsce, możliwe są też przelewy z rachunku na Węgrzech na rachunki w innych krajach w tym w Polsce.

Dodatkową zaletą przedstawionego rozwiązania jest możliwość uniknięcia podatku od wynagrodzenia, jakie ewentualnie może pobierać dyrektor spółki cypryjskiej. Zgodnie z przepisami cypryjskimi, dochody osiągnięte na Cyprze przez nie rezydentów nie podlegają opodatkowaniu. Zgodnie zaś z umową z dnia 4 czerwca 1992 w sprawie unikania podwójnego opodatkowania zawartej między Polską, a Cyprzem, praca wykonywana przez polskiego dyrektora na Cyprze (zdalnie) może być opodatkowana na Cyprze, gdzie podatkowi nie podlega.

Zarejestrowanie spółki pociąga za sobą konieczność spełnienia kilku dalszych wymogów. Jednym z obowiązków jest utrzymywanie przez spółkę lokalnej zarejestrowanej siedziby. Adres tej siedziby winien znajdować się w oficjalnych dokumentach spółki. W siedzibie winny znajdować się niektóre podstawowe dokumenty spółki. O zmianach tego adresu należy powiadamiać organ rejestrowy. Zazwyczaj spółka może prowadzić działalność z innego biura zlokalizowanego w dowolnym miejscu. Niektóre jurysdykcje wymagają ponadto, aby spółka sporządzała różnego typu deklaracje podatkowe oraz wyznaczyła zarejestrowanego agenta lub sekretarza (zdarza się, że wymagane jest, aby byli to miejscowi obywatele). Do standardowych wymogów należy obowiązek wyznaczenia zarządu o liczebności określonej stosownymi przepisami (zdarza się, że wymagane jest, aby część lub cały zarząd składał się z obywateli miejscowych). Poszczególne raje podatkowe nakładają

na przedsiębiorców odmienny zakres obowiązków księgowych. Istnieją takie, w których obowiązek ten nie występuje wcale, istnieją również takie, w których funkcjonują rygorystyczne przepisy w zakresie prowadzenia rachunkowości i audytowania. W zróżnicowany sposób przedstawia się również kwestia archiwizowania przez organ rejestrowy (lub inny dysponujący podobnymi kompetencjami) informacji o spółce i przedsiębiorcach oraz poufności danych. W niektórych regionach istnieje obowiązek wskazania jedynie wysokości kapitału oraz nazwy spółki i jest to informacja publicznie dostępna. W innych regionach natomiast, należy udostępniać bardzo szczegółowe dane.

Przedsiębiorcy rozważający możliwość uruchomienia swoich przedsiębiorstw za granicą, w ramach podatkowych, winni uwzględnić wszelkie międzynarodowe przepisy prawne oraz regulacje rodzimej jurysdykcji odnoszące się do inwestowania i prowadzenia interesów przez osoby krajowe za granicą.

Co daje offshore?

Podstawowym zadaniem spółek zarejestrowanych na terytoriach offshore jest optymalizacja opodatkowania. Może ona być dokonywana w rozmaity sposób, zaś jej skuteczność zależna jest od raju podatkowego, w którym ulokujemy siedzibę naszej spółki oraz od rodzaju transakcji. Przeciętnie udaje się uzyskać zmniejszenie podatku do kilku procent, w porównaniu np. z 19 % podatkiem CIT. Optymalizacja może być przeprowadzana m.in. w następujący sposób:

1. poprzez inwestycje przeprowadzone poprzez spółkę offshore, które mogą znacznie zniżyć, zmienić lub unikać podatków od dochodu lub nieruchomości,
2. z wykorzystaniem refakturowania poprzez spółkę bezpodatkową można osiągnąć różne cele, w tym i różne opodatkowanie transakcji,
3. poprzez międzynarodowe transakcje finansowe dzięki którym można osiągnąć większy zysk, jeśli są one finansowane poprzez spółkę bezpodatkową,
4. dzięki obrotowi prawami autorskimi i własności przemysłowej. Jeżeli spółka offshore jest uprawniona z autorskich prawa majątkowych oraz własności przemysłowej, to może ona otrzymywać i inwestować te przychody w środowisku znajdującym się poza granicami jurysdykcji, z których te przychody pochodzą,
5. dzięki wykorzystaniu spółek offshore przedstawiciele show biznesu, konsultanci, czy szkoleniowcy w czasie pracy zagranicą mogą zredukować podatki od dochodów osobistych,
6. dzięki tworzeniu towarzystw ubezpieczeniowych typu Captive. Spółka prowadząca działalność gospodarczą dla ubezpieczenia / reasekuracji ryzyka swoich operacji może zarejestrować towarzystwo ubezpieczeniowe w raju podatkowym, co pozwoli zmniejszyć koszty ubezpieczeniowe, polepszyć płynność finansową oraz podwyższyć dochód inwestycyjny,

7. poprzez rejestrowanie statków morskich. W wypadku kiedy właścicielem statku jest spółka offshore, istnieje możliwość korzystania z pewnych ulg - niższa rejestracyjna wpłata, wybór wygodnej bandery rejestracji.

Aleksander Stuglik
autor jest współnikiem w Kancelarii Prawnej B. Żuradzka Sp. K. z Katowic